

2020-002

Nota Poperinge Zwijnlandstraat

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Paulien FONTEYN

30-1-2020

Titel: Nota Poperinge Zwijnlandstraat

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke en Paulien Fonteyn

Projectcode bureauonderzoek: 2018A376

Bekrachtigde archeologienota: <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/8029>

Projectcode proefsleuvenonderzoek: 2020A52

Intern projectnummer: 2020.002

Locatiegegevens: West-Vlaanderen, Poperinge, Zwijnlandstraat

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 33488,7 en Y: 172063,45; X: 33652 en Y: 172174,67

Oppervlakte plangebied: ca. 9256m²

Kadastergegevens: Poperinge, afdeling 1, sectie F, percelen 1602A, 1611K, 1601/2B (zie figuur 3)

Topografische kaart: /

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog, veldwerkleider en assistent-aardkundige), Paulien Fonteyn (assistent-archeoloog), Johan Dils (erkend metaaldetectorist) en Kevin Roelstraete (contactpersoon initiatiefnemer)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 30-1-2020

© Acke & Bracke bv, Damstraat 206A, 9180 Moerbeke-Waas. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING.....	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.1.1. VRAAGSTELLINGEN.....	4
1.1.2. RANDVOORWAARDEN	5
1.2. WERKWIJZE EN STRATEGIE	7
1.2.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	7
1.2.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	8
1.2.3. ADVIES SPECIALISTEN.....	8
1.2.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	8
1.2.5. SELECTIE BRONNEN	8
2. ASSESSMENT	12
2.1. AARDKUNDIGE OPBOUW	12
2.1.1. ASSESSMENT SPOREN	16
2.1.2. ASSESSMENT VONDSTEN	24
2.1.3. ASSESSMENT STALEN	26
2.1.4. ASSESSMENT CONSERVATIE.....	26
2.1.5. DATERING EN INTERPRETATIE	27
2.2. SYNTHESE.....	31
2.2.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON.....	31
2.2.2. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	33
3. SAMENVATTING	33
4. BIBLIOGRAFIE	37
5. BIJLAGES.....	38

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Poperinge Zwijnlandstraat (provincie West-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog. De archeologienota¹ bestond enkel uit een bureauonderzoek, in het programma van maatregelen was opgenomen dat een proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van het proefsleuvenonderzoek beschreven.

1.1.1. Vraagstellingen

In het programma van maatregelen bij de archeologienota waren de volgende onderzoeksvragen opgenomen:

- Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?
- Zijn er restanten terug te vinden van de bebouwing die op de 19de-eeuwse kaarten wordt weergegeven?
- Zijn er restanten terug te vinden van de landwegel die in de 18de en 19de eeuw van zuidoost naar noordwest over het plangebied liep? - Kunnen de onderzoeksresultaten gekoppeld worden een de opgravingsresultaten van het onderzoek op de percelen ten westen van het plangebied?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?
- Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Kan een archeologische site uitgesloten worden?
- Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?
- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen?

Aanvullende vragen ivm WOI:

- Zijn sporen uit de Eerste Wereldoorlog aanwezig? Welke?
- Zijn resten terug te vinden van het barakkenkamp?

¹ <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/8029>

- Hebben de barakken sporen achtergelaten in de bodem?
- Is een interne indeling waar te nemen in het kamp?
- Zijn randstructuren aanwezig die tot het kamp behoren? Zo ja, welke en bespreek?
- Zijn afvalkuilen aanwezig? Waar bevinden deze zich ten opzichte van het kamp? Kunnen de kuilen iets vertellen over de gebruiksfase en aanwezige militairen?

1.1.2. Randvoorwaarden

Voor aanvang van het proefsleuvenonderzoek werd het bos in het oostelijke deel gerooid, waarbij de stronken behouden bleven. Het sleuvenonderzoek kon in goede omstandigheden gebeuren, enkel in de zuidoostelijke hoek diende een dwarse sleuf (sleuf 4) aangelegd te worden omwille van enkele puinhoopjes.

Figuur 1 Zicht op het plangebied vanuit het noorden ter hoogte van het gerooide bos met op de achtergrond de 'Zwynland Brewery'².

² Verwijzing van de naam op de loopgravenkaarten uit de Eerste Wereldoorlog.

Figuur 2 Zicht op het plangebied richting de Zwijnlandstraat.

1.2. Werkwijze en strategie

1.2.1. Motivering onderzoeksstrategie

Op basis van het bureauonderzoek werd in het programma van maatregelen van de archeologienota een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven opgelegd, in een uitgesteld traject. De onderzoeken dienen uitgevoerd te worden volgens de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en de voorwaarden opgenomen in het programma van maatregelen horende bij de archeologienota. De erkende archeoloog kan enkel mits gefundeerde motivatie afwijken van sommige van deze bepalingen en voorwaarden.

Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op een site met een relatief eenvoudige verticale stratigrafie. Het sleuvenplan zoals opgenomen in de bureaustudie voorzag in de aanleg van 7 parallelle noordwest-zuidoost georiënteerde sleuven. Het vooropgestelde sleuvenplan diende in de zuidelijke hoek van het terrein te worden aangepast vanwege de aanwezigheid van enkele obstakels en puinhopen. Daarom werd één proefsleuf (sleuf 4) dwars op de straat aangelegd. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 1,80m breed. Er werden enkele kijkvensters aangelegd om bepaalde sporen beter te kunnen evalueren en om zicht te krijgen naar de archeologische waarneembaarheid van de structuren uit de Eerste Wereldoorlog (barakken). De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze opnieuw gedicht.

De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 9256m². Van de totale onderzoekbare zone werd ca. 995m² (10,7%) onderzocht door middel van proefsleuven, en ca. 65m² (0,7%) door middel van kijkvensters. De vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee net niet behaald (11,4%).

Het onderzoek werd uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk. Aangezien alle metingen gebeurden met een GPS-aangestuurd systeem met precisie van 1cm, werd voorafgaand het veldwerk geen hoofdmeetsysteem aangelegd. Elke proefsleuf en elk kijkvenster werd beschouwd als een individuele werkput. Aangezien er aanwijzingen waren dat er bij het aanleggen van de werkputten in de lagen die het archeologische niveau afdekken resten van een archeologische site aanwezig waren waarvoor metalen vondsten relevante informatie opleveren, werden deze lagen onderzocht met een metaaldetector. De aangelegde vlakken, de sporen en de storten van de sleuven werden eveneens onderzocht met een metaaldetector van het type XP Deus. Hierbij werd relevant archeologische vondstmateriaal aangetroffen, voornamelijk dan in de grondsporen. Het archeologisch vlak werd opgeschoond, waarbij 29 spoornummers werden uitgedeeld aan paalkuilen, loopgraven, afvalkuilen, een bomput, een muurtje en een gracht. Recente verstoringen (voornamelijk de boomstronken) werden als dusdanig opgemeten. Er werden enkele bijkomende kijkvensters aangelegd ter hoogte van enkele sporen en de voormalige barakken uit de Eerste Wereldoorlog. Alle sleuven en profielen kregen een uniek nummer, werden beschreven en geregistreerd via foto's en opmetingen. De foto's werden genomen met een camera van het merk Nikon COOLPIX W300. Er werd vondstmateriaal ingezameld voorzien van een vondstenkaartje en inventarisnummer. Grondstalen of andere monsters werden niet

genomen gezien relevante contexten hiertoe ontbraken. Relevante delen van de putwandprofielen werden opgeschoond en geregistreerd als referentieprofiel. In totaal werden vijf profielen geplaatst, verspreid over het volledige terrein, waarbij een gelijkaardige bodemopbouw kon worden vastgesteld.

De proefsleuven werden aangelegd op twee niveau's, meer bepaald net onder de teelaarde (ca. 25 tot 35cm) en op het niveau van de C-horizont op een diepte van ca. 60 tot 75cm. Bij het voormalige bos zorgden de bomen voor een sterke uitdroging van de grond.

1.2.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie werd een bureauonderzoek uitgevoerd waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd werden. Hierbij werd een programma van maatregelen opgesteld volgens het principe van een uitgesteld traject. Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op woensdag 22 januari 2020. Aansluitend werden de sleuven gedicht. Het kraanwerk werd verricht door BEKAERT grondwerken. Erkend archeoloog Maarten Bracke trad op als veldwerkleider en assistent-aardkundige, Paulien Fonteyn als assistent-archeoloog en Johan Dils als erkend-metaaldetectorist. Een landmeter van MEET-het stond in voor het opmeten van de sleuven, profielen en hoogtes, deze gegevens werden nadien verwerkt tot bruikbaar kaartmateriaal door assistent-archeoloog Paulien Fonteyn.

1.2.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

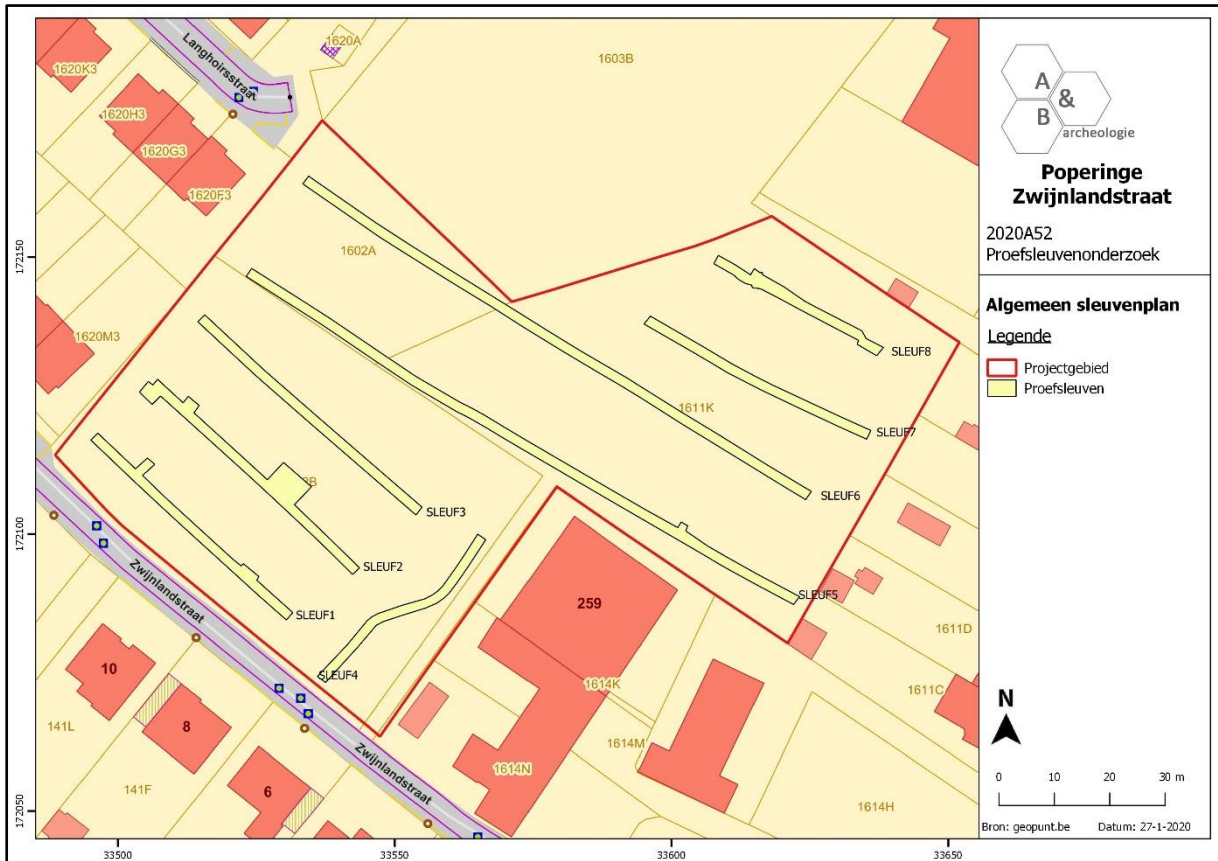
1.2.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

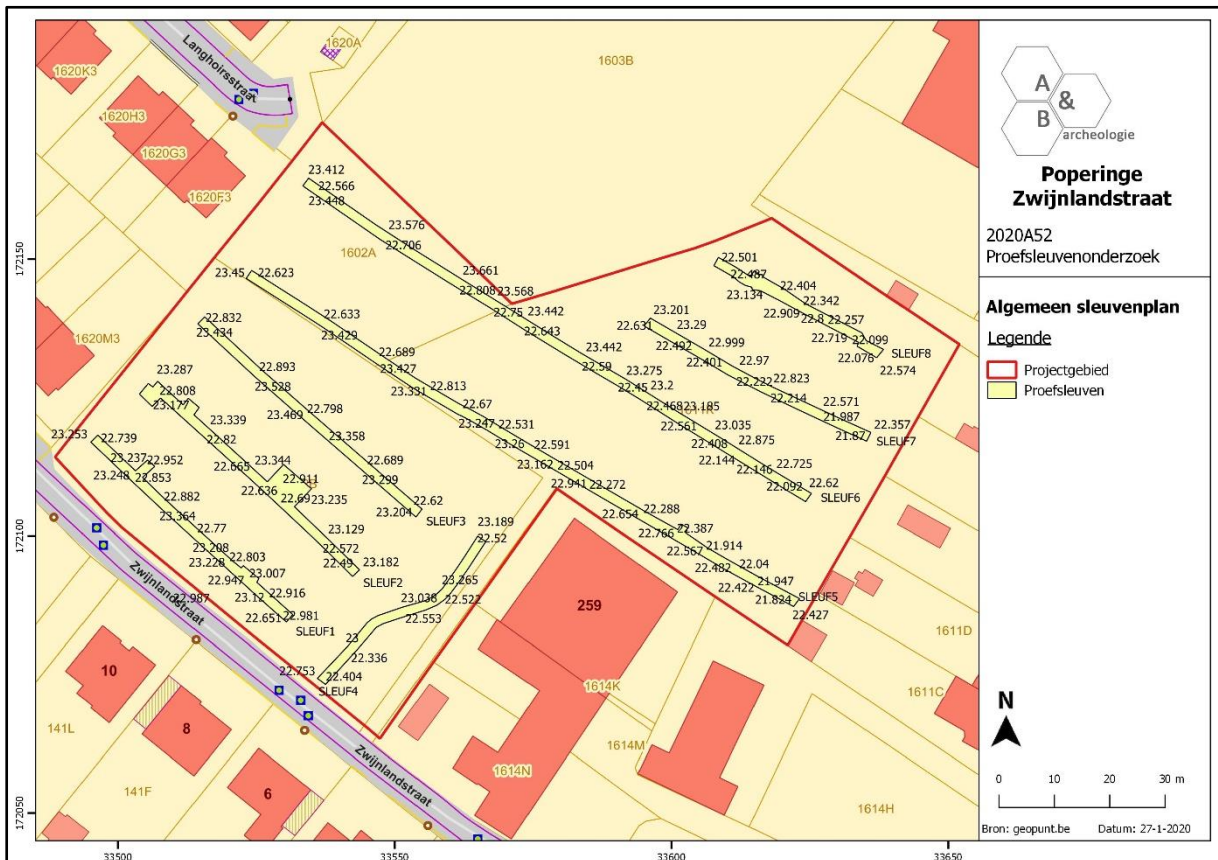
1.2.5. Selectie bronnen

De bekrachtigde archeologienota³ van deze site werd als voornaamste bron aangewend. Daarnaast werd Birger Stichelbaut (UGent) gevraagd naar luchtfoto's uit de Eerste Wereldoorlog. Een Duitse luchtfoto van april 1918 werd gebruikt als bron van het Bayerisches Hauptstaatsarchiv – BS Aufklärung. Daarnaast werden nog enkele opgravingsrapporten geraadpleegd, waaronder de opgraving aan het Appelgoedje, aan de Zwijnlandstraat vlak ten noorden van het terrein en aan Lijssenthoek.

³ <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/8029>.

Figuur 3 Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 4 Algemeen sleuvenplan met hoogte-indicaties geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 5 Sferbeeld tijdens de aanleg van de proefsleuven.

Figuur 6 Metaaldetectie van de aangetroffen archeologische sporen.

Figuur 7 Zicht op het ruime kijkvenster ter hoogte van sleuf 2 en de voormalige barakken uit WOI.

Figuur 8 Opmeten van de sleuven en de archeologische sporen.

2. Assessment

2.1. Aardkundige opbouw

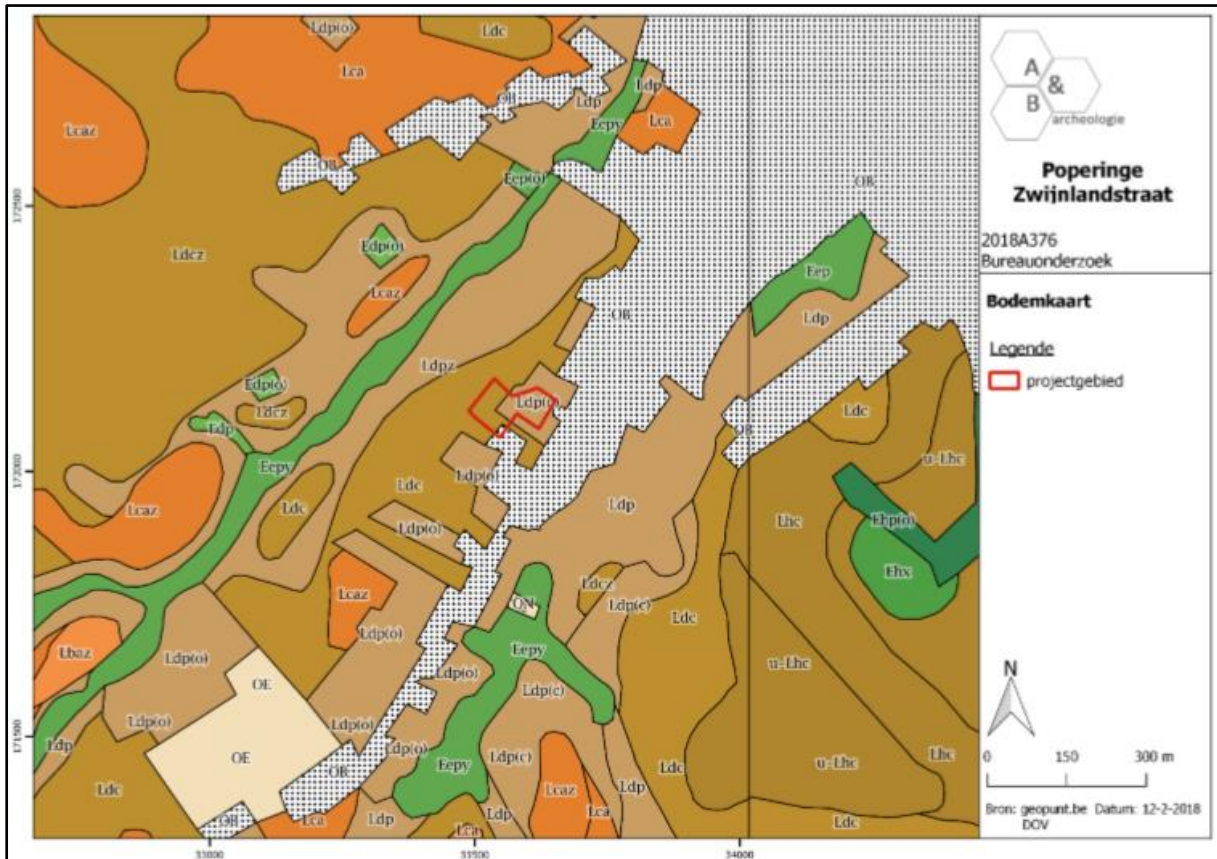
De landschappelijke context van het projectgebied werd reeds geschetst in het bureauonderzoek. Binnen de grenzen van het plangebied worden twee bodemtypes aangegeven.

- Ldc in het westen: matig natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. Het zijn matig natte, matig gleyige zandleemgronden met donker grijsbruine bouwvoor. Onder de Ap komt een bleekbruin uitgeloopte horizont voor die aan de contactzone met de textuur B zwakke roestverschijnselen vertoont. De textuur B is verbrokken, sterk gevlekt en door oxydo-reductieverschijnselen met bruinrode en grijze vlekken doorweven. Soms wordt het materiaal zwaarder of zandiger in de diepte. Heel dikwijls komt op wisselende diepte het Tertiair substraat voor. Boven het klei- of klei-zandsubstraat komt veelal een roestige band voor ten gevolge van het stagnerend water. Roestverschijnselen beginnen globaal in het bovenste deel van de textuur B. Deze bodems zijn te nat in de winter, blijven lang fris in de lente en zijn algemeen goed vochthoudend in de zomer.
- Ldp(0) in het oosten: matig natte zandleembodem zonder profiel. Het zijn colluviale gronden, gekenmerkt door een laag recent geërodeerd sediment. Meestal wordt op geringe tot matige diepte een bedolven textuur B (p(c), p1, po) of een Tertiair substraat aangetroffen. Het colluviaal dek onderscheidt zich van het autochtoon zandleem door de aanwezigheid van kleine houtskool- en baksteenrestjes. Roestverschijnselen beginnen tussen 50 en 80cm. De waterhuishouding is gekenmerkt door wateroverlast in de winter; ze is goed in de zomer.

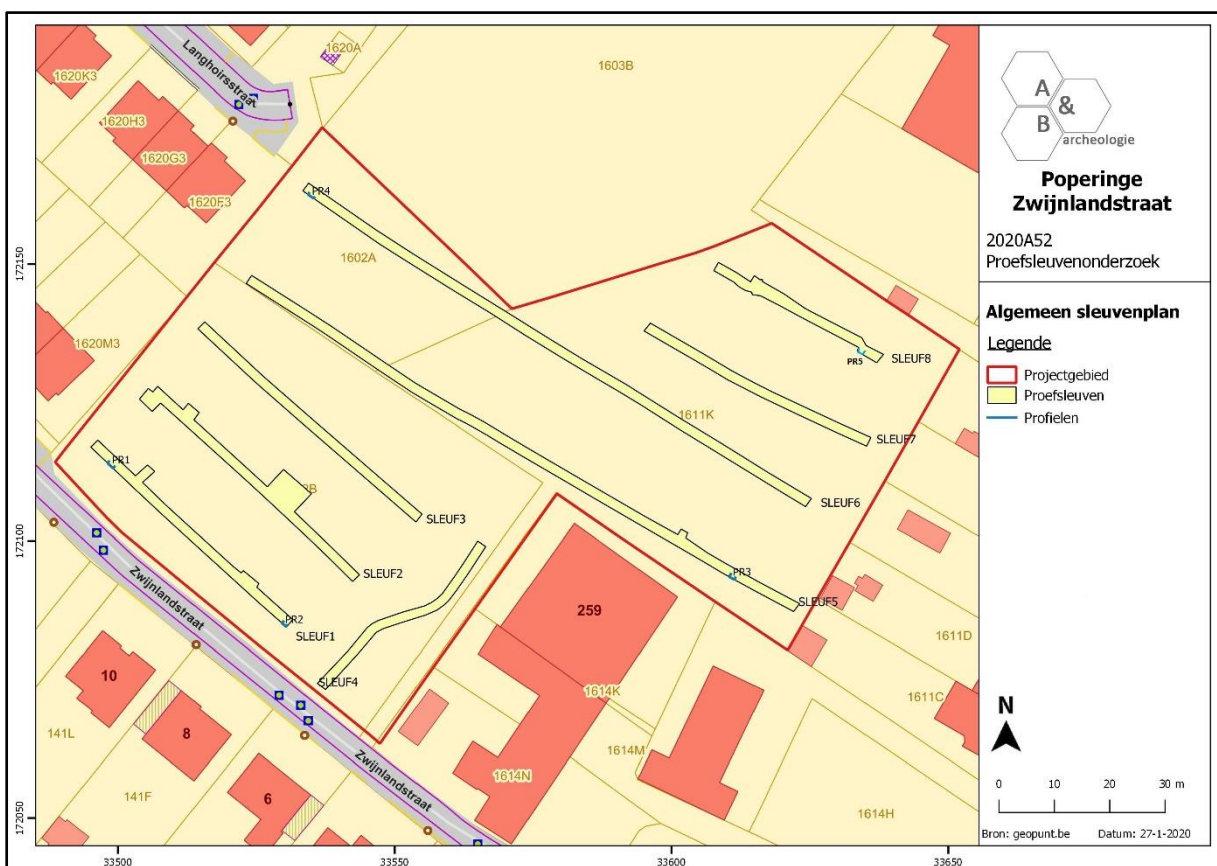
In totaal werden om de aardkundige opbouw van het projectgebied vast te stellen vijf bodemprofielen geplaatst, verspreid over het terrein. Profiel 1 bevond zich in het noordwesten van het plangebied, in sleuf 1; profiel 2 situeert zich in de zuidelijke zijde van het plangebied binnen sleuf 1; profiel 3 vertegenwoordigt de zuidoostelijke hoek van het plangebied (sleuf 5), terwijl profiel 4 (sleuf 6) de noordelijke en profiel 5 (sleuf 8) de oostelijke hoek dekt. Deze spreiding gaf een goed beeld van de bodemkundige opbouw in het volledige plangebied.

Bodemkundig gezien kan een gelijkaardige bodemopbouw over het volledige plangebied waargenomen worden, met uitzondering dat de teelaarde in het westelijke deel meer uitgesproken is dan in het oostelijke deel. In het oosten is meer sprake van een sterk bewortelde strooisellaag door het voormalige gebruik als bos, terwijl in het westen het gebied ingenomen werd als weiland. De teelaarde en strooisellaag varieert in dikte tussen ca. 15 en 25cm. Meteen daaronder bevindt zich een verbruiningshorizont van ca. 40cm dik. Hieronder, op een diepte van ca. 60cm, situeert zich de C-horizont met een geligbruine kleur en een zandleem textuur. De C-horizont is gebioturbeerd en ter hoogte van het bos ook matig tot sterk beworteld.

Het archeologisch vlak bevond zich op gemiddeld ca. +22,79m TAW in het westen, ca. 22,07m TAW in het oosten, ca. +22,04m TAW in het zuiden, ca. +22,67m TAW centraal en ca. +22,56m TAW in het noorden. Gezien de TAW-waardes is een beperkt niveauverschil waar te nemen over het volledige plangebied.

Figuur 9 Projectie van het plangebied op de bodemkaart (bron: Devroe 2017, 13, fig. 13; geopunt.be).

Figuur 10 Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op het GRB met aanduiding van de profielen.

Figuur 11 Profiel 1 in sleuf 1 in het noordwesten van het plangebied.

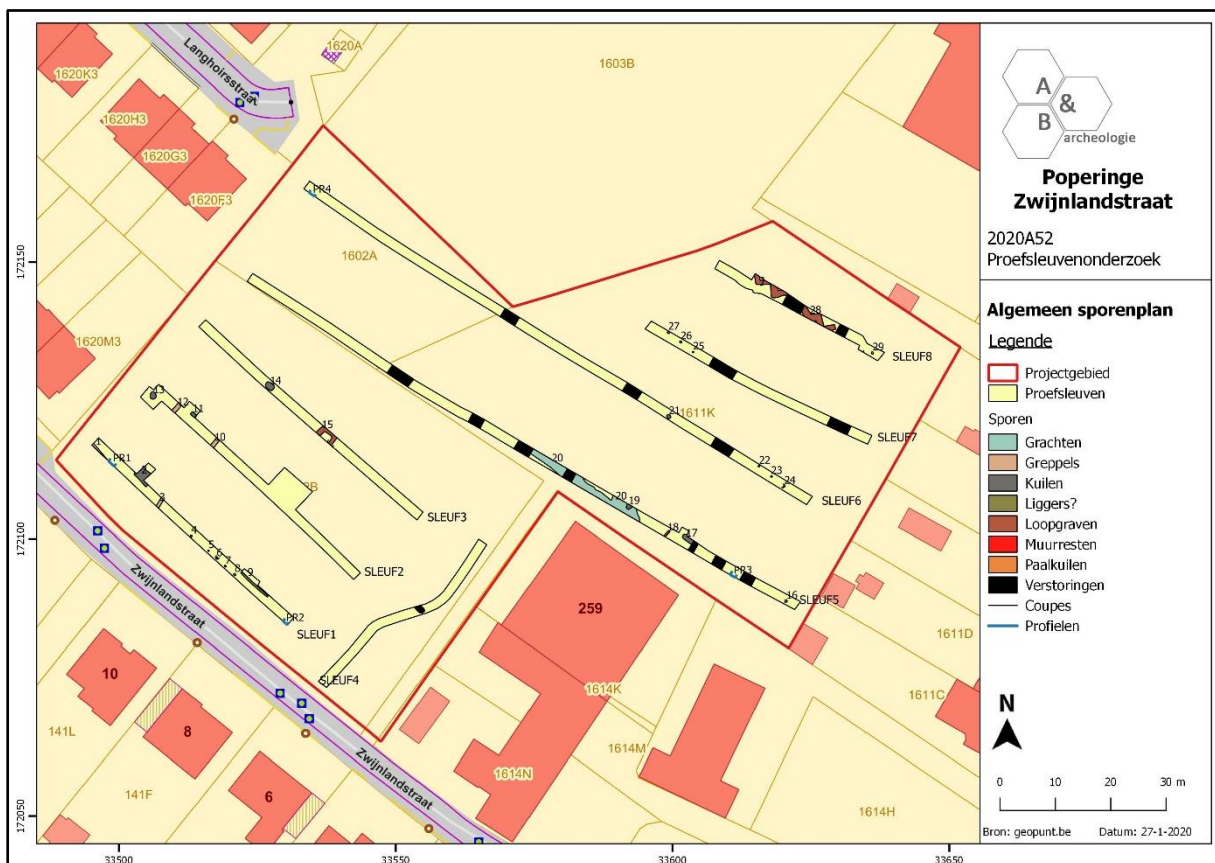
Figuur 12 Profiel 4 in sleuf 6 in het noordelijke deel van het plangebied.

Figuur 13 Profiel 2 in sleuf 1 in het zuiden van het plangebied.

2.1.1. Assessment sporen

Bij het onderzoek werden 29 spoornummers uitgedeeld aan greppels, grachten, paalsporen, loopgraven, afvalkuilen, een stortlaag, een bomput en een muurfundering. Daarnaast werden enkele verstoringen opgemeten voornamelijk in de vorm van boomstronken. De sporen kunnen toegeschreven worden aan de 19de/20ste eeuw en de Eerste Wereldoorlog. Oudere sporen werden niet aangetroffen

Figuur 14 Algemeen sporenplan geprojecteerd op het GRB; in zwart worden de verstoorde zones aangegeven (bron: geopunt.be).

Figuur 15 Algemeen sporenplan geprojecteerd op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be).

De sporen uit de 19de en 20ste eeuw betreffen minstens drie palenrijtjes die gelinkt kunnen worden aan de hoppeteelt. De rijtjes zijn NW-ZO georiënteerd, parallel aan de Zwijnlandstraat. In sleuf 1 gaat het om de paalsporen 4 tem 8, in sleuf 6 de paalsporen 22 tem 24 en in sleuf 7 de paalsporen 25 tem 27. Daarnaast werden nog een tweetal losse paalkuilen (S16 en S29) teruggevonden die hiertoe behoren. De paalkuiltjes kenmerken zich door hun scherpe aflijning met een donker bruingrijze zandleemvulling. In sommige gevallen kan nog een houtrestant van de paal herkend worden. In de opvulling kunnen baksteenspikkels en -brokjes waargenomen worden. Twee paalkuiltjes S6 en S24 werden gecoupeerd en vertoonden een U-vormige uitgraving met een diepte van ca. 15cm. Naast sporen van hoppeteelt werden nog enkele greppels (S3, 10 en 12) en grachten (S1 en 20) aangetroffen. De sporen kenmerken zich door hun scherpe aflijning met een heterogene bruingrijze kleur en baksteenspikkels. Gezien hun vulling en aflijning kunnen in de Nieuwe Tijd gedateerd worden, en mogelijk te linken aan een perceelsgrens (S1 en 20) of in verband met de hoppeteelt (S3, 10 en 12) als aanvoerkanaaltjes. Als laatste werd nog een onderste rij bakstenen aangetroffen van een smal muurtje S18. Het muurtje is opgetrokken uit halve bakstenen, geplaatst in een los verband. Gebruik van enige mortel werd niet opgemerkt. Het muurtje kan niet direct gelinkt worden aan de cartografische bronnen, die op deze locatie geen gebouw aangeven, desondanks kan een datering in de Nieuwe Tijd vooropgesteld worden.

Figuur 16 Spoor 23 in sleuf 6 met houtrestant te linken aan de hoppeteelt.

Figuur 17 Doorsnede van een paaltje S6 te linken aan de hoppeteelt.

Figuur 18 Resten van een bakstenen muurtje S18 in sleuf 5.

Figuur 19 Zicht op de perceelsgracht S20 in sleuf 5.

Alle andere sporen kunnen gelinkt worden aan de Eerste Wereldoorlog. In sleuf 1 werd net onder de teelaarde nog een restant teruggevonden van verbrande houten liggers (S9). Mogelijk vormden deze de fundering voor één van de barakken gelegen aan de straatzijde. De liggers zijn slechts oppervlakkig bewaard en enkel in vlak waar te nemen. Dergelijke liggers werden eveneens aangetroffen in de opgraving aan het Appelgoedje⁴ iets verder ten noorden van het plangebied. Aan de noordwestelijke hoek werden twee of mogelijk drie afvalkuilen teruggevonden. Het gaat om de sporen S2, S11 en S13. S2 betreft een rechthoekige kuil met vage aflijning aan de randen. De interpretatie als afvalkuil is ook onzeker, aangezien geen vondstmateriaal aanwezig was. De afvalkuilen 11 en 13 daarentegen vertonen duidelijk sporen van verbranding en bevatten, hetzij in beperkte mate, materiaal waaronder glas en ijzerfragmenten. Kuil S13 werd deels gecoupeerd en bleek 10cm diep bewaard te zijn. In het zuiden van het plangebied, in sleuf 5, werd een stortlaag aangesneden meteen onder de strooisellaag van het bos. Het gaat om verbrand materiaal waarin onder andere gesmolten glasfragmenten, een bierfles, een ruiterspoor en enkele .303 Lee Enfield hulzen werden teruggevonden. De stortlaag kreeg de spoornummers S17 en S19. In sleuf 3 en sleuf 8 werden loopgraven aangesneden. In sleuf 3 gaat het om een korte getande loopgraaf S15. De loopgraaf kenmerkt zich door een vrij scherpe aflijning met een bruingrijze vulling. Een coupe aan de profielwand toont een bewaring tot ca. 110cm onder het huidige maaiveldniveau met een U-vormige uitgraving en vlakke bodem. Sporen van beschoeiing of andere structurele elementen zijn afwezig net als vondstmateriaal. Gezien de positie doet de loopgraaf denken aan een schuilplaats vlak achter de barakken. Een dergelijk systeem werd ook geattesteerd in de opgraving van het veldhospitaal in Lijssehoek Remi Farm⁵. De tweede loopgraaf S28 kent een meer zigzaggend verloop met korte segmenten. De loopgraaf bleek slechts enkele cm diep bewaard te zijn, ook hier zonder enige beschoeiing. Het vondstmateriaal bestaat uit onder andere een Britse jerrycandop. Op de *trenchmap* van juli 1918 staan, met uitzondering van de barakken, geen loopgraven aangegeven. Op de Duitse luchtfoto van april 1918 is wel de zigzaggende loopgraaf S28 te zien. Wellicht was de loopgraaf S15 (deels) afgeschermd. Als laatste is nog een bomput S14 in sleuf 3 het vermelden waard.

⁴ Opgraving Monument Vandekerckhove Poperinge Appelgoedje

⁵ Opgraving Monument Vandekerckhove Lijssehoek Boescheepseweg

Figuur 20 Zwaar verbrande liggers net onder de teelaarde (S9 sleuf 1).

Figuur 21 Zicht op afvalkuil S13 in vlak en deels in coupe.

Figuur 22 Zicht op de getande loopgraaf S15 in sleuf 3.

Figuur 23 Coupe op de loopgraaf S15.

Figuur 24 Zicht op de zigzaggende loopgraaf S28 in sleuf 8.

Figuur 25 Coupe op de loopgraaf S28.

2.1.2. Assessment vondsten

Tijdens het vooronderzoek werden 8 inventarisnummers uitgedeeld aan vondstmateriaal aangetroffen in de archeologische sporen tijdens de aanleg of bij het coupeerwerk. Het materiaal kan onderverdeeld worden in glas, metaal en aardewerk. Het vondstmateriaal dateert nagenoeg allemaal uit de Eerste Wereldoorlog.

Tot het glas behoort een cilindervormige donkergroene bierfles met kroonkurksluiting (inv. 6). De fles draagt geen markering en zal oorspronkelijk voorzien zijn van een papieren etiket. In de afvalkuil S13 werd een klein cilindervormig doorzichtig flesje gevonden (inv. 2). Ook hierop zijn geen markeringen aanwezig. Ook werden een tweetal glazen wandscherven ingezameld waarop duidelijke brandsporen waar te nemen zijn (inv. 6).

Tot het metaal behoren enkele .303 Britse Lee Enfield hulzen, een transportvijs van een Britse 60ponder, een koperen jerrycandop, een lampfitting met bedradingen, een hielspoor van een botin en een ruiterspoor (inv. 4, 7 en 8).

De laatste groep betreft het aardewerk. Het gaat om enkele scherven industrieel wit, waaronder eentje van een vleespotje van 'R. Seager Ipswich Fine Potted Ham' en enkele van borden (inv. 1, 3 en 5). Daarnaast werd nog een wandscherf in rood geglazuurd aardewerk en een oortje in steengoed teruggevonden (inv. 1).

Figuur 26 Voorbeeld van een volledig exemplaar links en het fragment uit de stortlaag S17 rechts (bron: <https://redeemedvintage.com/product/antique-r-seager-fine-potted-ham-ipswich/>).

Figuur 27 Selectie van het aardewerk uit de gracht S20 (inv. 1).

Figuur 28 Verglaasde en verbrande glasfragmenten uit de stortlaag S17/S19 (inv. 6).

Figuur 29 Zicht op een ruiterspoor uit de stortlaag (inv. 7) en lampfitting met bedrading uit de loopgraaf (inv. 8).

2.1.3. Assessment stalen

Er werden geen stalen genomen tijdens het vooronderzoek gezien relevante contexten hiertoe ontbraken.

2.1.4. Assessment conservatie

Niet van toepassing.

2.1.5. Datering en interpretatie

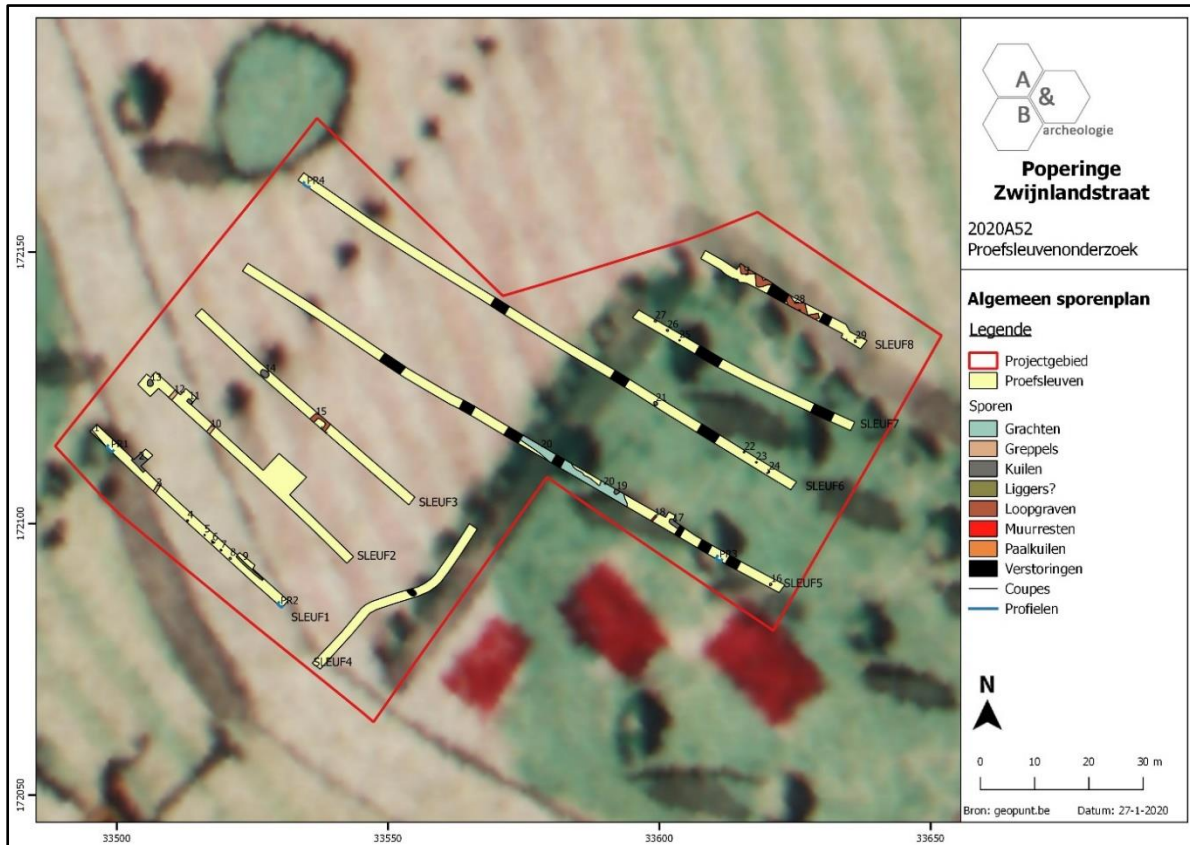
In de directe en ruime omgeving van het plangebied zijn enkele archeologische waarden gekend via historisch kaartmateriaal, metaaldetectie en archeologisch (voor-)onderzoek. De gekende sites en vondsten dateren uit de metaaltijden, Romeinse periode, middeleeuwen en nieuwe tot nieuwste tijd. Vlak ten noorden werd een opgraving uitgevoerd waarbij een depot van enkele handgevormde potten uit de metaaltijden en enkele brandrestengraven werden teruggevonden. Daarnaast tonen bronnen uit de Eerste Wereldoorlog aan dat een barakkenkamp aanwezig was aan de straatzijde, waarvan mogelijk nog sporen of randstructuren konden verwacht worden.

Ondanks het archeologisch potentieel van het terrein werden enkel sporen uit de Nieuwe/Nieuwste Tijd en de Eerste Wereldoorlog aangetroffen. Oudere sporen werden niet vastgesteld. Ook werden nagenoeg geen resten aangetroffen, met uitzondering van een kleine muurfundering, van de gebouwen aangegeven op de 18de en 19de-eeuwse cartografische bronnen.

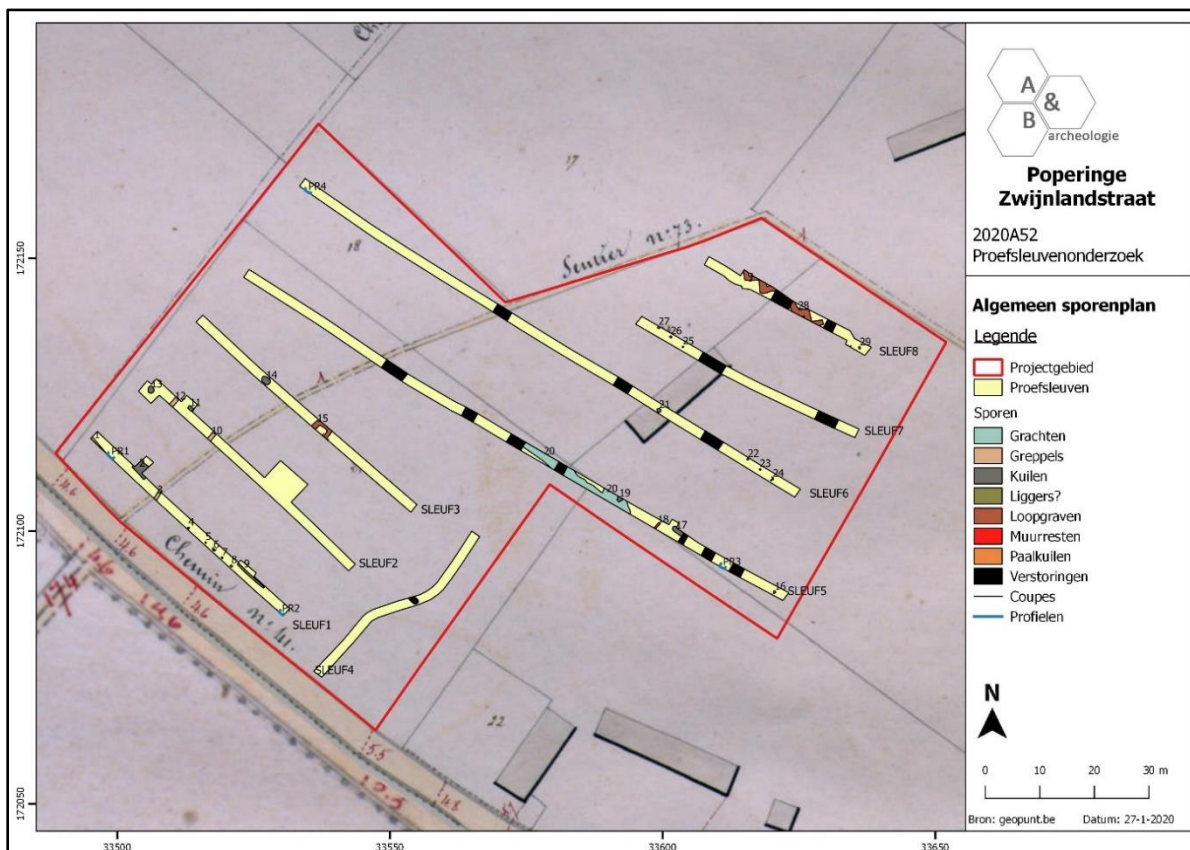
Op een *trenchmap* van juli 1918 en een Duitse luchtfoto van april 1918 is duidelijk het barakkenkamp te zien. Van de barakken zelf werden echter geen sporen aangetroffen, hoewel de sleuven de posities aansnijden met aanvullende kijkvensters. De barakken werden wellicht op liggers gebouwd, meteen op het maaiveldniveau, waardoor deze niet archeologisch waarneembaar zijn. Twee kleine afvalkuiltjes S11 en S13 werden teruggevonden in sleuf 2 in het noordwesten. Het materiaal in deze kuiltjes is beperkt. In het geval van S13 kan wel verbranding waargenomen worden. In het uiterste noordoosten werd een zigzaggende loopgraaf S28 teruggevonden die ook op de Duitse luchtfoto te zien is en 1 op 1 overeenstemt. Het volledige verloop van de loopgraaf is onderzocht tijdens het vooronderzoek. De loopgraaf S15, vlak achter de barakken, is een nieuw gegeven en waarschijnlijk zoals bij de opgraving in het veldhospitaal van Lijssenthoek te interpreteren als een schuilplaats bij eventuele bombardementen. De ligging kon niet waargenomen worden op de Duitse luchtfoto, waardoor gesteld kan worden dat deze wellicht afgedekt en afgeschermd werd. Anderzijds kan de loopgraaf ook dateren kort na het maken van de luchtfoto, na april 1918. Beide loopgraven werden gecoupeerd en vertonen geen (zichtbare) resten van beschoeiing. S15 bleek diep U-vormig uitgegraven, terwijl S28 nog slechts enkele cm diep was. In het zuidoosten, ter hoogte van sleuf 5 werd een dunne oppervlakkige stortlaag (S17 en S19) teruggevonden met deels verbrand WOI-materiaal. Als laatste werd nog één bomkrater teruggevonden. Explosieven werden niet aangetroffen, maar kunnen bij de toekomstige werkzaamheden wel verwacht worden.

De aangetroffen paalsporen kunnen gelinkt worden aan de hoppeteelt. Er werd een palenrijtje in sleuf 1, 6 en 7 aangesneden, telkens met eenzelfde oriëntatie parallel aan de Zwijnlandstraat.

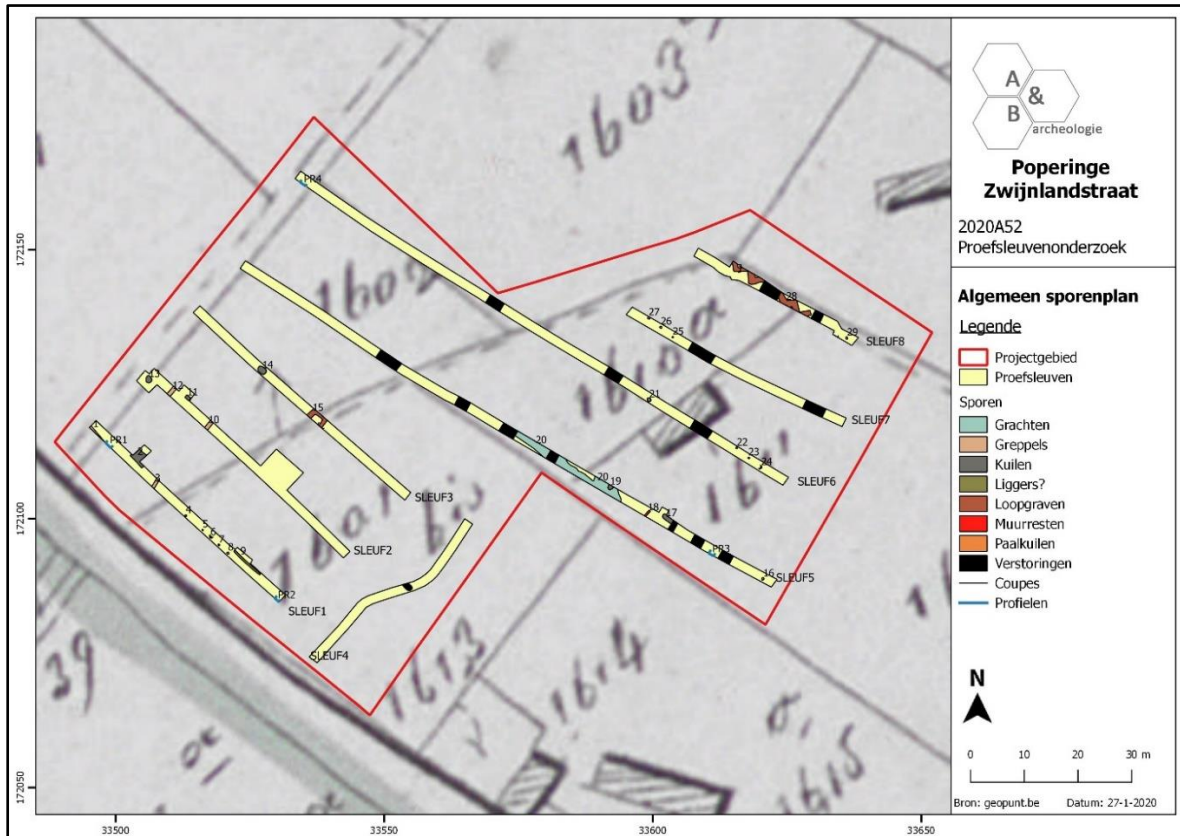
Gezien de resultaten zijn alle onderzoeksvragen beantwoord kunnen worden. Een verdere opgraving zal geen extra informatie opleveren. Het sleuvenonderzoek gaf een goeie validering van het kamp zowel naar archeologische waarneembaarheid als ruimtelijke indeling toe. Op basis van de afvalkuilen, met beperkte inhoud, lijkt het kamp ook maar beperkt in tijd in gebruik in de periode 1918, zeker vanaf april 1918.

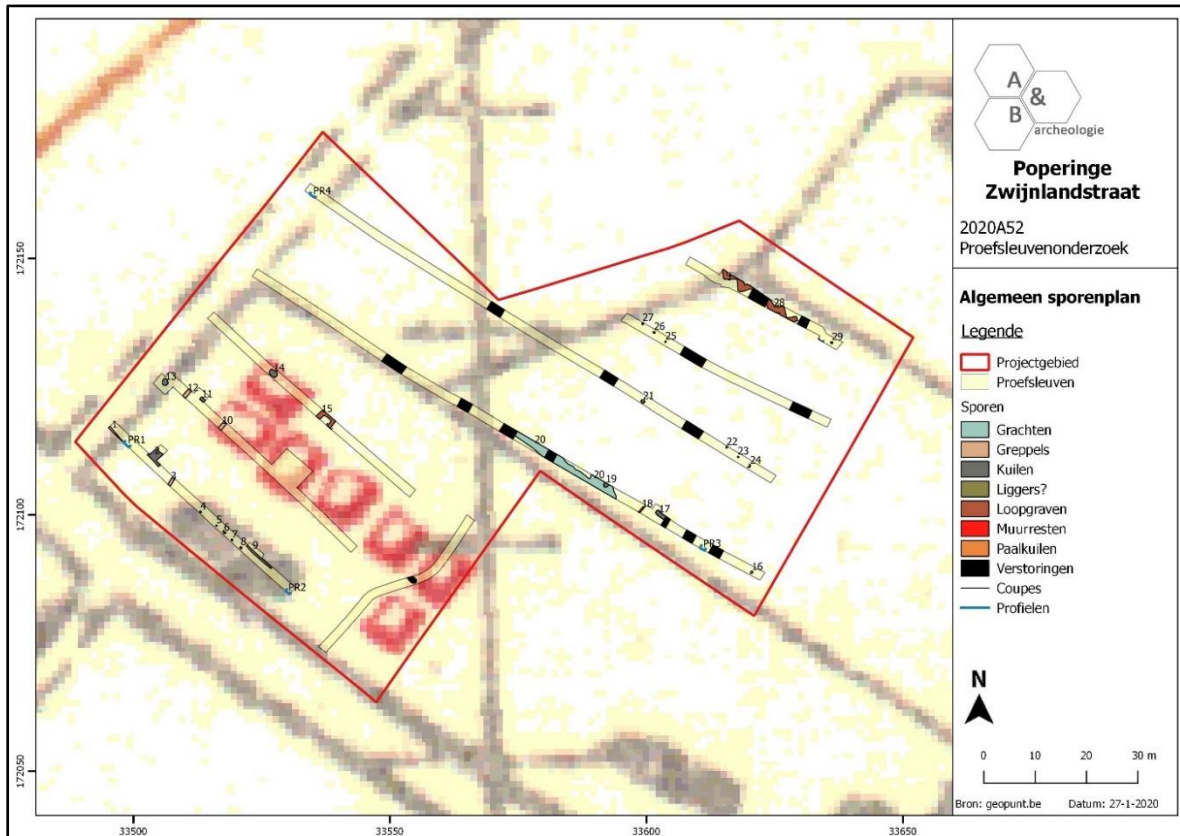
Figuur 30 Projectie van de sleuven en sporen op de Ferrariskaart (bron: geopunt).

Figuur 31 Projectie van de sleuven en sporen op de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt).

Figuur 32 Projectie van de sleuven en sporen op de kaart van Popp (bron: geopunt).

Figuur 33 Projectie van de sleuven en sporen op de trenchmap van 4 juli 1918 (bron: Linesman DVD).

Figuur 34 Projectie van de sleuven en sporen op de Duitse luchtfoto van 12 april 1918 (bron: Bayerisches Hauptstaatsarchiv – BS Aufklärung).

Figuur 35 Uitsnede uit de Duitse luchtfoto van 12 april 1918 (bron: Bayerisches Hauptstaatsarchiv – BS Aufklärung).

2.2. Synthese

2.2.1. Archeologisch verwachtingspatroon

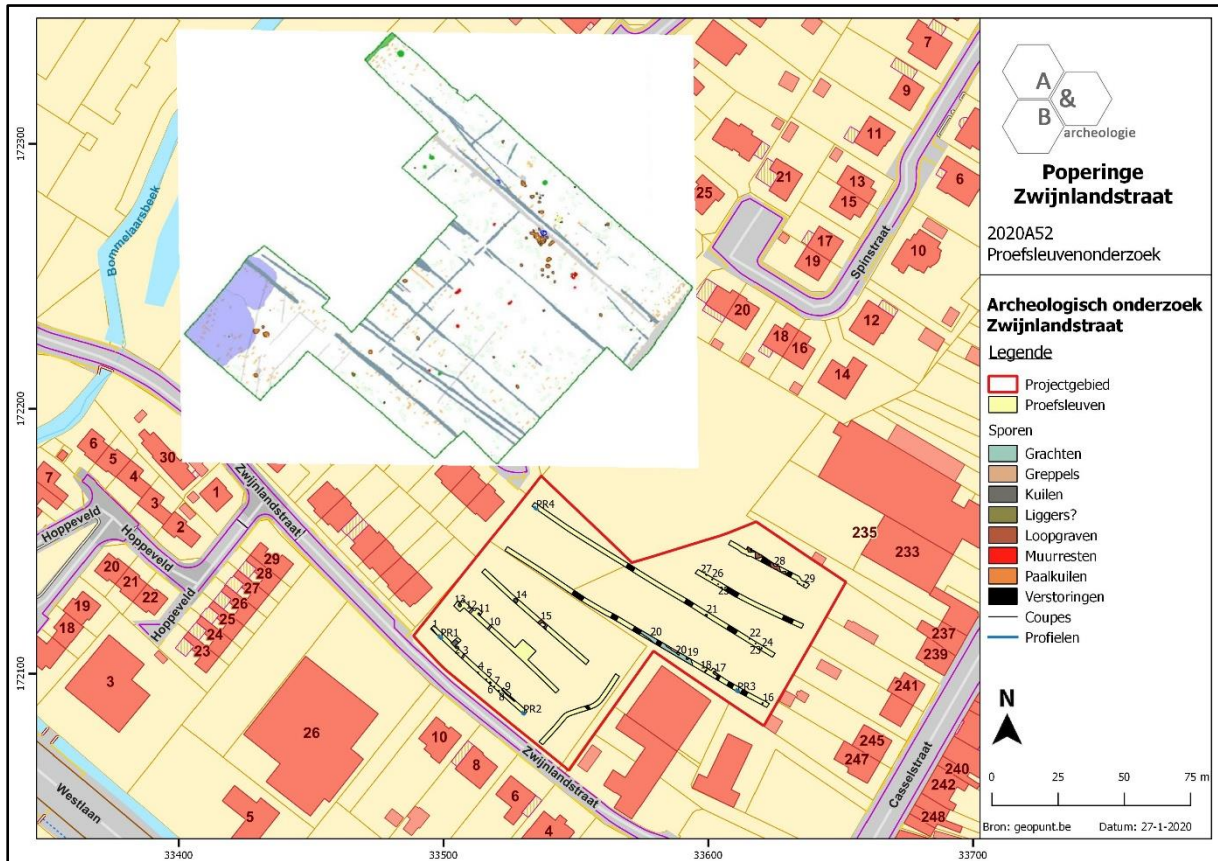
Het bureauonderzoek en het archeologisch kader gaven aan dat het terrein een hogere archeologische waarde kende voor zowel sporen uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen als de Eerste Wereldoorlog. De opgraving⁶ aan de Zwijnlandstraat en Bommelaarsbeek vlak ten noorden leverde immers diverse sporen en begravingen op uit de metaaltijden en Romeinse periode. Voorafgaand aan deze opgraving werd een sleuvenonderzoek uitgevoerd, aansluitend aan de noordelijke en noordoostelijke grenzen van het plangebied. Enkel de kernzone werd geselecteerd, aangezien hier sporen aangetroffen werden. De zones die aansloten op het plangebied bleken bij het sleuvenonderzoek leeg te zijn.

Het vooronderzoek aan de Zwijnlandstraat leverde geen oudere sporen op dan de 19de eeuw. Voornamelijk sporen en vondsten uit de Eerste Wereldoorlog werden aangetroffen, te linken aan het voormalige Britse barakkenkamp uit 1918. Het gaat om een tweetal afvalkuilen, een stortlaag, loopgraven en een bomput. Van de barakken zelf werden geen sporen aangetroffen. Mogelijk is één verbrande ligger nog te linken aan de barak aan de straatzijde, maar de bewaringstoestand hiervan is slechts oppervlakkig en de functionele aard onzeker. Aan het Appelgoedje⁷ werden bij de opgraving lange rijen van houten liggers teruggevonden. Hier bleek de ruimtelijke samenhang en bewaringstoestand echter beter, waardoor hier wel de link kon gelegd worden naar grote opslagruimtes aan een rangeerstation uit de Eerste Wereldoorlog. Als laatste werden enkele palenrijtjes aangetroffen die in verband staan met de hoppeteelt. Deze indeling kon ook bij de noordelijk gelegen opgraving vastgesteld worden met een zelfde oriëntatie.

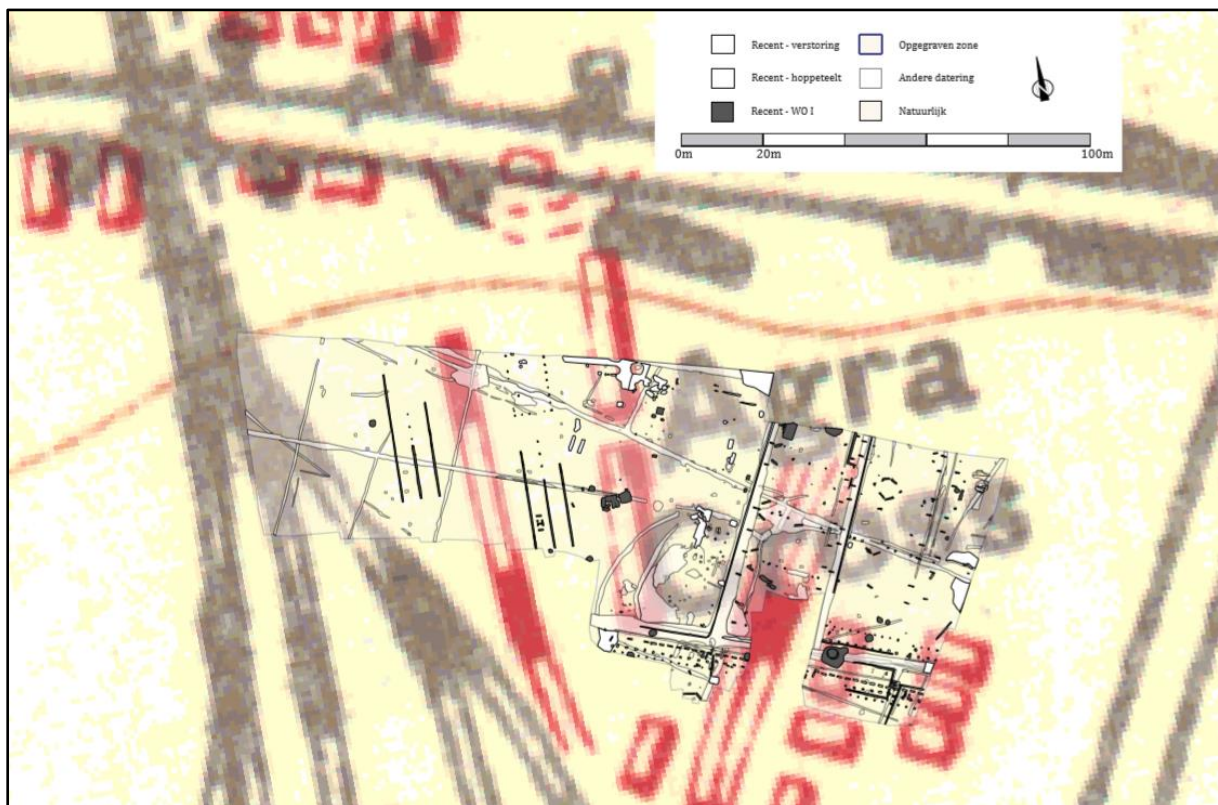
Gezien de resultaten van het archeologisch vooronderzoek worden geen oudere sporen van voor de 19de eeuw verwacht. Sporen uit de Eerste Wereldoorlog zijn wel aanwezig, maar eerder in beperkte mate of konden reeds volledig onderzocht worden tijdens het vooronderzoek. Een verdere opgraving zal bijgevolg geen nuttige kenniswinst opleveren. Het vooronderzoek bracht immers een goede validering van de archeologische waarde van het terrein en van de sporen uit de Eerste Wereldoorlog.

⁶ Beke et al. 2015

⁷ Mestdagh 2016

Figuur 36 Projectie van de opgraving ten noorden van het plangebied (bron: Beke et al. 2015).

Figuur 37 Uitsnede uit de loopgravenkaart en gefaseerd grondplan van de opgraving aan het Appelgoedje (bron: Mestdagh 2016).

2.2.2. Beantwoording onderzoeksvragen

- Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?

Er werden 29 sporen aangetroffen uit de Nieuwe/Nieuwste tijd en de Eerste Wereldoorlog. Er werden paalsporen, loopgraven, kuilen en grachten aangetroffen.

- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?

De bewaringstoestand van de sporen is algemeen genomen goed, hoewel het bos in de oostelijke helft her en der verstoringen heeft te weeg gebracht in de bodem.

- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?

De sporen behoren voornamelijk toe aan de Eerste Wereldoorlog en kunnen meer specifiek gelinkt worden aan een Brits kamp uit 1918.

- Zijn er restanten terug te vinden van de bebouwing die op de 19de-eeuwse kaarten wordt weergegeven?

Er werd één muurrestant teruggevonden. Andere resten of sporen die te linken zijn aan de 19de-eeuwse bewoning werden niet vastgesteld.

- Zijn er restanten terug te vinden van de landweg die in de 18de en 19de eeuw van zuidoost naar noordwest over het plangebied liep?

De landweg is niet archeologisch vastgesteld. Ook konden hiervan geen sporen waargenomen worden op het huidige maaiveldniveau. De landweg zal wellicht oppervlakkig geweest zijn zonder enige verharding.

- Kunnen de onderzoeksresultaten gekoppeld worden een de opgravingsresultaten van het onderzoek op de percelen ten westen van het plangebied?

Het eerder uitgevoerd vooronderzoek ten noorden en westen van het plangebied leverde geen sporen op aan de zones die aansloten op het onderzoeksgebied. Enkel de centrale zone werd geadviseerd voor opgraving waarbij sporen uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen werden aangetroffen. In het onderzoeksgebied zelf werden voornamelijk sporen uit de Eerste Wereldoorlog teruggevonden. Oudere sporen werden niet geattesteerd.

- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?

Er zijn hiervoor geen aanwijzingen teruggevonden. Enkel kan gesproken worden van een Brits barakkenkamp uit 1918.

- Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?

Niet van toepassing.

- Kan een archeologische site uitgesloten worden?

Gezien de resultaten van het archeologisch vooronderzoek worden geen oudere sporen van voor de 19de eeuw verwacht. Sporen uit de Eerste Wereldoorlog zijn wel aanwezig, maar eerder in beperkte mate of konden reeds volledig onderzocht worden tijdens het vooronderzoek. Een verdere opgraving zal bijgevolg geen nuttige kenniswinst opleveren. Het vooronderzoek bracht immers een goede validering van de archeologische waarde van het terrein en van de sporen uit de Eerste Wereldoorlog.

- Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?

In het oostelijke deel, ter hoogte van het voormalige bos, zorgden de grote boomstronken voor verstoringen tot in de C-horizont. Andere verstoringen werden niet of nauwelijks vastgesteld.

- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen?

Er dient geen verder onderzoek te gebeuren. Alle onderzoeksvragen konden beantwoord worden.

Aanvullende vragen ivm WOI:

- Zijn sporen uit de Eerste Wereldoorlog aanwezig? Welke?

Er werden sporen aangetroffen uit de Eerste Wereldoorlog, in de vorm van loopgraven, afvalkuilen, een stortlaag en een bomput.

- Zijn resten terug te vinden van het barakkenkamp?

Directe archeologische resten werden niet aangetroffen van de barakken zelf. Mogelijk behoort een sterk verbrande rij liggers tot een fundering, maar dit is echter onzeker. Wel konden twee loopgraven en afvalkuilen teruggevonden worden ingepland rond en achter het kamp.

- Hebben de barakken sporen achtergelaten in de bodem?

De barakken lieten geen sporen na in de bodem, waardoor gesteld kan worden dat de tijdelijke constructies opgetrokken werden met liggers op het toenmalige maaiveldniveau of slechts beperkt via niet archeologisch waarneembare technieken werden gefundeerd of verankerd (bv. metalen pinnen, pikketten, ...).

- Is een interne indeling waar te nemen in het kamp?

Het kamp kan dankzij het archeologisch vooronderzoek en de Duitse luchtfoto van april 1918 ingedeeld worden waarbij enkele afvalkuilen aanwezig zijn aan de noordwestelijke zijde van het kamp. De zone van de barakken zelf is een 'lege' zone waar geen archeologische resten werden aangetroffen. Vlak achter de barakken bevindt zich een diep uitgegraven schuilloopgraaf met een getand patroon. Wellicht werd deze afgeschermd zodat deze niet zichtbaar was vanuit de lucht en dus ook niet te zien op de Duitse luchtfoto. Helemaal achterin het plangebied werd een zigzaggende loopgraaf aangesneden. En in de zuidoostelijke hoek werd een ondiepe verbrande stortlaag vastgesteld net onder de strooisellaag van het bos.

- Zijn randstructuren aanwezig die tot het kamp behoren? Zo ja, welke en bespreek?

Zie antwoord hierboven.

- Zijn afvalkuilen aanwezig? Waar bevinden deze zich ten opzichte van het kamp? Kunnen de kuilen iets vertellen over de gebruiksfase en aanwezige militairen?

Er werden enkele afvalkuilen aangetroffen aan de noordwestelijke zijde van de barakken en in de zuidoostelijke hoek. De inhoud is echter beperkt. Wel werden brandsporen vastgesteld. Het materiaal is Brits (bv. Britse hulzen, Brits hielspoor van botin, ...), waardoor gesteld kan worden dat een Brits regiment hier gestationeerd was. Het kamp moet zijn gebruiksfase kennen in 1918 bevestigd door de cartografische bronnen.

3. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Poperinge Zwijnlandstraat (provincie West-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog. De archeologienota⁸ bestond enkel uit een bureauonderzoek, in het programma van maatregelen was opgenomen dat een proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van het proefsleuvenonderzoek beschreven.

In de directe en ruime omgeving van het plangebied zijn enkele archeologische waarden gekend via historisch kaartmateriaal, metaaldetectie en archeologisch (voor-)onderzoek. De gekende sites en vondsten dateren uit de metaaltijden, Romeinse periode, middeleeuwen en nieuwe tot nieuwste tijd. Vlak ten noorden werd een opgraving uitgevoerd waarbij een depot van enkele handgevormde potten uit de metaaltijden en enkele brandrestengraven werden teruggevonden. Daarnaast tonen bronnen uit de Eerste Wereldoorlog aan dat een barakkenkamp aanwezig was aan de straatzijde, waarvan mogelijk nog sporen of randstructuren konden verwacht worden.

De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 9256m². Van de totale onderzoekbare zone werd ca. 995m² (10,7%) onderzocht door middel van proefsleuven, en ca. 65m² (0,7%) door middel van kijkvensters. De vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarsleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee net niet behaald (11,4%).

Het vooronderzoek aan de Zwijnlandstraat leverde geen oudere sporen op dan de 19de eeuw. Voornamelijk sporen en vondsten uit de Eerste Wereldoorlog werden aangetroffen, te linken aan het voormalige Britse barakkenkamp uit 1918. Het gaat om een tweetal afvalkuilen, een stortlaag, loopgraven en een bomput. Van de barakken zelf werden geen sporen aangetroffen. Mogelijk is één verbrande ligger nog te linken aan de barak aan de straatzijde, maar de bewaringstoestand hiervan is slechts oppervlakkig en de functionele aard onzeker. Als laatste werden enkele palenrijtjes aangetroffen die in verband staan met de hoppeteelt. Deze indeling kon ook bij de noordelijk gelegen opgraving vastgesteld worden met een zelfde oriëntatie.

Gezien de resultaten van het archeologisch vooronderzoek worden geen oudere sporen van voor de 19de eeuw verwacht. Sporen uit de Eerste Wereldoorlog zijn wel aanwezig, maar eerder in beperkte mate of konden reeds volledig onderzocht worden tijdens het vooronderzoek. Een verdere opgraving zal bijgevolg geen nuttige kenniswinst opleveren. Het vooronderzoek bracht immers een goede validering van de archeologische waarde van het terrein en van de sporen uit de Eerste Wereldoorlog.

⁸ <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/8029>

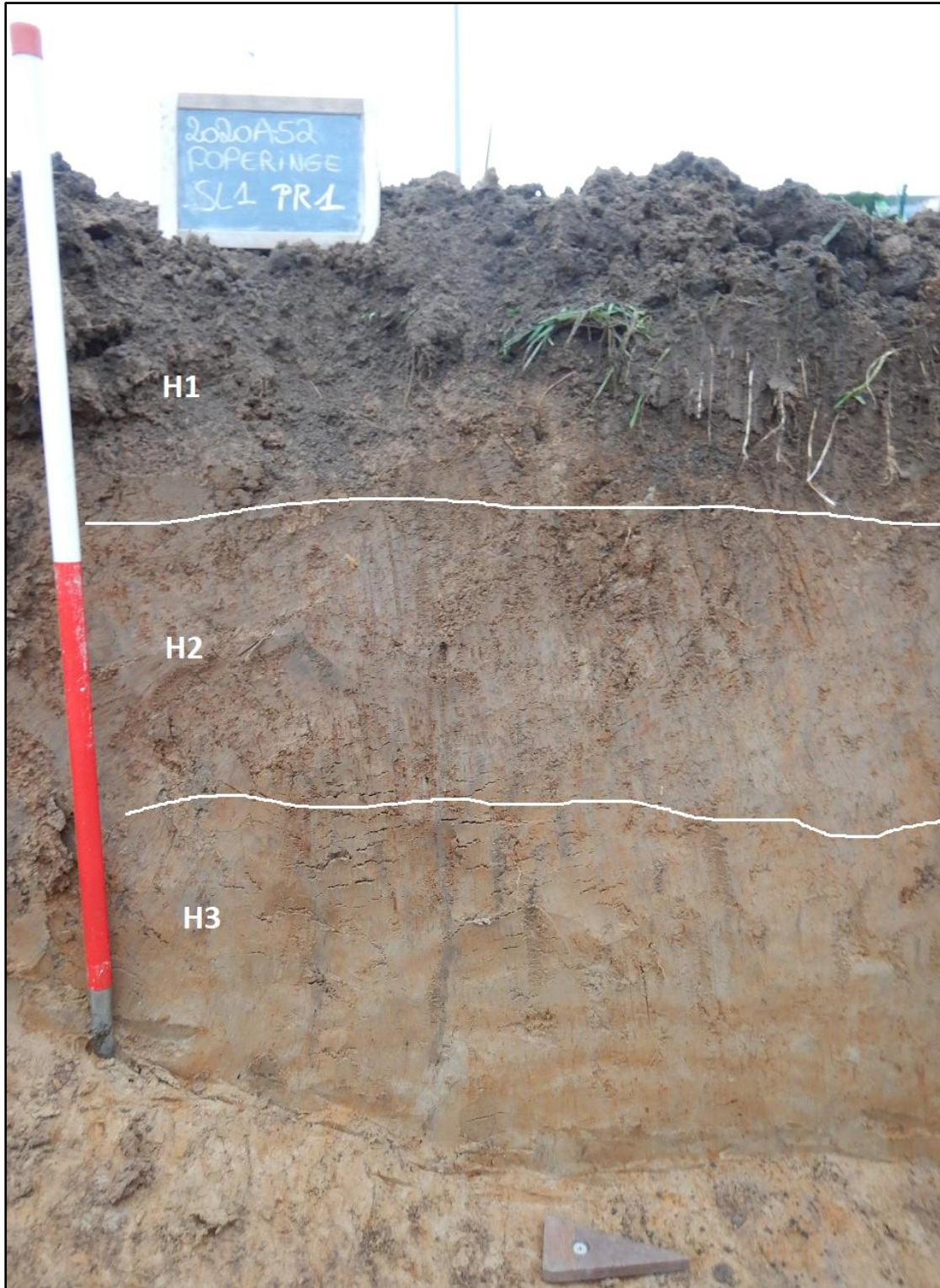
4. Bibliografie

- <http://cartesius.be/CartesiusPortal/>
- <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/8029>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be>
- www.geopunt.be
- MESTDAGH B., 2016, *Archeologische opgraving Poperinge Appelgoedje*, Monument Vandekerckhove nv., Ingelmunster
- BEKE F. & VAN DEN DORPEL A.C., 2015, *Archeologische opgraving te Poperinge Zwijnlandstraat. Resten van rituele handelingen en begravingen uit de Bronstijd, Ijzertijd en Romeinse periode*, Rapport 93, Ruben Willaert, Brugge.

5. Bijlages

- Referentieprofielen

Projectcode		2020A52		Coördinaten	X 33 497; Y 172 113		
Type onderzoek		Proefsleuven					
Profielnummer		PR1		Hoogte	+23,24m TAW		
Oriëntatie		NO-ZW		Grondwater	Bereikt		
Datum		22/1/2020		Classificatie	Ldp(o) en Ldc		
Weer		bewolkt en droog			Matig natte zandleembodems		
Beschrijving		Maarten Bracke		Fotonr	38		
Landgebruik		Weiland en gerooid bos		Plannr	Zie algemeen sleuvenplan		
Vegetatie		Gras					
Horizont		Diepte (cm)		Methode beschrijving	Ondergrens		
nr	Benaming	begin	eind		bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
H1	Ap	0	25/30	Droog	Ja	Duidelijk	Recht
H2	B	25/30	55/60	Droog	Ja	Duidelijk	Recht
H3	C	60		Droog	Nee	/	/
Kleur (visueel)	Vochtigheid	Textuur		Andere fenomenen/opmerkingen			
		symbool	beschrijving				
Donker bruingrijs	Vrij droog	L	Zandleem	/			
Bruin	Vrij droog	L	Zandleem	Verbruiningshorizont			
Gelig bruin	Vrij nat	L	Zandleem	/			

Figuur 38 Zicht op profiel 1 in sleuf 1 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.

- Figurenlijst

Figuur 1 Zicht op het plangebied vanuit het noorden ter hoogte van het gerooide bos met op de achtergrond de ‘Zwynland Brewery’.....	5
Figuur 2 Zicht op het plangebied richting de Zwijnlandstraat.....	6
Figuur 3 Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	9
Figuur 4 Algemeen sleuvenplan met hoogte-indicaties geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	9
Figuur 5 Sfeerbeeld tijdens de aanleg van de proefsleuven.	10
Figuur 6 Metaaldetectie van de aangetroffen archeologische sporen.....	10
Figuur 7 Zicht op het ruime kijkvenster ter hoogte van sleuf 2 en de voormalige barakken uit WOI...11	
Figuur 8 Opmeten van de sleuven en de archeologische sporen.....	11
Figuur 9 Projectie van het plangebied op de bodemkaart (bron: Devroe 2017, 13, fig. 13; geopunt.be).	13
Figuur 10 Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op het GRB met aanduiding van de profielen.	13
Figuur 11 Profiel 1 in sleuf 1 in het noordwesten van het plangebied.	14
Figuur 12 Profiel 4 in sleuf 6 in het noordelijke deel van het plangebied.....	14
Figuur 13 Profiel 2 in sleuf 1 in het zuiden van het plangebied.	15
Figuur 14 Algemeen sporenplan geprojecteerd op het GRB; in zwart worden de verstoorte zones aangegeven (bron: geopunt.be).	16
Figuur 15 Algemeen sporenplan geprojecteerd op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be).....	17
Figuur 16 Spoor 23 in sleuf 6 met houtrestant te linken aan de hoppeteelt.	18
Figuur 17 Doorsnede van een paaltje S6 te linken aan de hoppeteelt.	18
Figuur 18 Resten van een bakstenen muurtje S18 in sleuf 5.	19
Figuur 19 Zicht op de perceelsgracht S20 in sleuf 5.	19
Figuur 20 Zwaar verbrande liggers net onder de teelaarde (S9 sleuf 1).....	21
Figuur 21 Zicht op afvalkuil S13 in vlak en deels in coupe.	21
Figuur 22 Zicht op de getande loopgraaf S15 in sleuf 3.	22
Figuur 23 Coupe op de loopgraaf S15.....	22
Figuur 24 Zicht op de zigzaggende loopgraaf S28 in sleuf 8.....	23
Figuur 25 Coupe op de loopgraaf S28.....	23
Figuur 26 Voorbeeld van een volledig exemplaar links en het fragment uit de stortlaag S17 rechts (bron: https://redeemedvintage.com/product/antique-r-seager-fine-potted-ham-ipswich/).	24
Figuur 27 Selectie van het aardewerk uit de gracht S20 (inv. 1).	25
Figuur 28 Verglaasde en verbrande glasfragmenten uit de stortlaag S17/S19 (inv. 6).	25
Figuur 29 Zicht op een ruiterspoor uit de stortlaag (inv. 7) en lampfitting met bedrading uit de loopgraaf (inv. 8).....	25
Figuur 30 Projectie van de sleuven en sporen op de Ferrariskaart (bron: geopunt).....	28
Figuur 31 Projectie van de sleuven en sporen op de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt).	28
Figuur 32 Projectie van de sleuven en sporen op de kaart van Popp (bron: geopunt).	29
Figuur 33 Projectie van de sleuven en sporen op de trenchmap van 4 juli 1918 (bron: Linesman DVD).	29
Figuur 34 Projectie van de sleuven en sporen op de Duitse luchtfoto van 12 april 1918 (bron: Bayerisches Hauptstaatsarchiv – BS Aufklärung).	30

Figuur 35 Uitsnede uit de Duitse luchtfoto van 12 april 1918 (bron: Bayerisches Hauptstaatsarchiv – BS Aufklärung).	30
Figuur 36 Projectie van de opgraving ten noorden van het plangebied (bron: Beke et al. 2015).	32
Figuur 37 Uitsnede uit de loopgravenkaart en gefaseerd grondplan van de opgraving aan het Appelgoedje (bron: Mestdagh 2016).	32
Figuur 38 Zicht op profiel 1 in sleuf 1 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.....	39

- Plannenlijst proefsleuvenonderzoek 2020A52

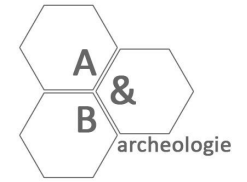
Plannummer	Type	Onderwerp	Schaal	Digitaal	Datum
1	Sleuven/sporenplan	Algemeen sporenplan op GRB	Onbepaald	X	27/1/2020
2	Projectie <i>trenchmap</i>	WOI	Onbepaald	X	27/1/2020
3	Projectie luchtfoto	WOI	Onbepaald	X	27/1/2020

Vondstenlijst

2020A52

Proefsleuven

Vondstnr	Spoornr	Laagnr	Kwadrant/Coupedeel	Werkput/Sleuf	Sector	Vak	Profiel	Vlak	Inzamelwijze	Datum	Maaswijdte	xyz	Vondstcategorie	Datering	Hoeveelheid (telling/schatting)	Gewicht (g)	Homogeniteit	Fotonr	Tekening (kaart, plan, plattegrond, coupe of profiel)	Vondstekening
1	20	1	/	5	/	/	/	1	schaven	22/01/2020	/	/	AW: industrieel wit, rood geglaazuurd en steengoed	19de/20ste E	7	147	ja	27	/	/
2	13	1	/	2	/	/	/	1	schaven	22/01/2020	/	/	GLAS: cilinderflesje	WOI	1	64	ja	/	/	/
3	2	1	/	1	/	/	/	1	schaven	22/01/2020	/	/	AW: industrieel wit (bord)	WOI	1	9	ja	/	/	/
4	17	1	/	5	/	/	/	1	schaven	22/01/2020	/	/	MET: .303 Lee Enfield hulzen	WOI	9	117	ja	/	/	/
5	17	1	/	5	/	/	/	1	schaven	22/01/2020	/	/	AW: industrieel wit 'Fine Potted Ham R. Seager - Ipswich'	WOI	1	18	ja	26	/	/
6	19	1	/	5	/	/	/	1	schaven	22/01/2020	/	/	GLAS: bierfles en verbrand glas	WOI	3	541	ja	28	/	/
7	19	1	/	5	/	/	/	1	schaven	22/01/2020	/	/	MET: hiel van botin, ruiterspoor	WOI	2	247	ja	29	/	/
8	28	1	/	8	/	/	/	1	CP	22/01/2020	/	/	MET: transportvijs, jerrycandop, lampfitting met bedrading	WOI	3	1148	ja	29	/	/

Poperinge Zwijnlandstraat

2020A52
Proefsleuvenonderzoek

Algemeen sporenplan

Legende

- Projectgebied
- Proefsleuven

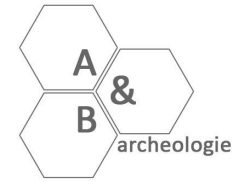
Sporen

- Grachten
- Greppels
- Kuilen
- Liggers?
- Loopgraven
- Muurresten
- Paalkuilen
- Verstoringen
- Coupes
- Profielen

Bron: geopunt.be Datum: 27-1-2020

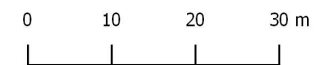
Poperinge Zwijnlandstraat

2020A52
Proefsleuvenonderzoek

Algemeen sporenplan

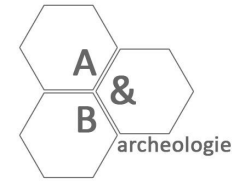
Legende

- Projectgebied
- Proefsleuven
- Sporen
 - Grachten
 - Greppels
 - Kuilen
 - Liggers?
 - Loopgraven
 - Muurresten
 - Paalkuilen
 - Verstoringen

Bron: Bayerisches
Hauptstaatsarchiv -
BS-Aufklärung Datum: 28-1-2020

Poperinge Zwijnlandstraat

2020A52
Proefsleuvenonderzoek

Algemeen sporenplan

Legende

- Projectgebied
- Proefsleuven

Sporen

- Grachten
- Greppels
- Kuilen
- Liggers?
- Loopgraven
- Muurresten
- Paalkuilen
- Verstoringen
- Coupes
- Profielen

Bron: geopunt.be Datum: 27-1-2020

